

OULUN DIAKONIAOPISTO

**MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖN KOULUTUSOHJELMA
40 OV**

OPETUSSUUNNITELMA 2010

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖN KOULUTUSOHJELMA

40 ov

Opetussuunnitelmaa on työstänyt ThM Minna Kuisma, kevät 2007
Opetussuunnitelman on hyväksynyt ODO:n toimielin 3.5.07

Perusopinnoissa tarjottavat ammatilliset opinnot ovat antaneet laaja-alaiset ammatilliset tiedot ja taidot lähihoitajan työtehtävistä sosiaali- ja terveysalalla. Koulutusohjelmissa opiskelija tarkentaa aiemmin opittuja tietoja ja taitoja sekä syventää näkemystään mielenterveys- ja päihdeongelmaisen hoitotyöstä. Ihmisenä olemisessa nähdään kristillisen ihmiskäsityksen mukaan myös hengellinen ulottuvuus.

Opiskelija voi aloittaa koulutusohjelman, kun on suorittanut hyväksyttävästi lähihoitajatutkinnon 50 opintoviikon mittaiset yhteiset opinnot (kasvun tukeminen ja ohjaus, hoito ja huolenpito, kuntoutumisen tukeminen).

Mielenterveys- ja päihdetyön koulutusohjelma sisältää työssäoppimista 16 ov (yksilöllinen mielenterveystyö 10 ov ja yksilöllinen päihdetyö 6 ov). Työssäoppimispaikoiksi käyvät psykiatriset sairaalat, päiväsairaalat ja -osastot, kuntoutuskodit, tuettu asuminen, päivätoimintakeskukset, asumispalveluyksiköt, kotihoito, perhehoito, pienkodit, päihdetyön kuntoutuslaitokset, hoito- ja huoltokodit, nuorisoasemat, vastaanottokodit, lastenkodit, nuorisokodit, erityislastenkodit, koulukodit, järjestöt ja sopeutumisvalmennuskeskukset.

Koulutusohjelman opintokokonaisuuteen kuuluvat seuraavat opinnot:

- mielenterveys- ja päihdetyö 4 ov
- mielenterveys- ja päihdeongelmaisen kohtaaminen 4 ov
- yksilöllinen mielenterveystyö 22 ov
- yksilöllinen päihdetyö 10 ov

1. MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖ 4 ov

1.1. Mielenterveys- ja päihdetyön arvoperusta 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on osattava suhtautua mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjään autonomiaa ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen.
- Hänen on osattava hyödyntää työssään erilaisia ihmiskäsityksiä.
- Hänen on osattava toimia voimavaralähtöisesti ja myönteisen ihmiskäsityksen mukaisesti
- Hänen on osattava arvioida ja perustella ihmiskäsitysten, arvojen ja asenteiden merkitystä mielenterveys- ja päihdetyössä.
- Opiskelijan on hahmotettava oman vallankäyttönsä rajat ja suhtauduttava tasa-arvoisesti mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjään.
- Hänen on tiedostettava mielenterveyteen ja päihteisiin liittyviä omia ja yleisiä asenteita
- Hänen on noudatettava hoitotyön eettisiä periaatteita.
- Hänen tulee osata noudattaa työtä ohjaavia säädöksiä.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- suhtautumaan mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjään autonomiaa ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen
- hyödyntämään työssään ihmiskäsityksiä
- toimimaan voimavaralähtöisesti ja myönteisen ihmiskäsityksen mukaisesti

- arvioimaan ja perustelemaan ihmiskäsitysten, arvojen ja asenteiden merkitystä mielenterveys- ja päihdetyössä
- hahmottamaan oman vallankäytön rajat ja suhtautumaan tasa-arvoisesti mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjiin
- tiedostamaan mielenterveyteen ja päihteisiin liittyviä omia ja yleisiä asenteita
- noudattamaan hoitotyön eettisiä periaatteita
- noudattamaan työtä ohjaavia säädöksiä

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- suhtautua mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjään autonomiaa ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hyödyntää työssään persoonallisuuden rakennetta ja toimintaa selittäviä teorioita ja ihmiskäsityksiä
- toimia voimavaraletoisesti ja myönteisen ihmiskäsityksen mukaisesti, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- arvioida ja perustella ihmiskäsitysten, arvojen ja asenteiden merkitystä mielenterveys- ja päihdetyössä
- hahmottaa omaan vallankäyttöön liittyviä rajoja ja suhtautua tasa-arvoisesti mielenterveysongelmaiseen ja päihteidenkäyttäjiin, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- havainnoida mielenterveyteen ja päihteisiin liittyviä omia ja yleisiä asenteita
- noudattaa hoitotyön eettisiä periaatteita, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- noudattaa työtä ohjaavia säädöksiä

Sisältö:

- ihmiskäsitykset, arvot ja asenteet ja niiden vaikutukset mielenterveys- ja päihdetyössä
- itsemääräämisoikeus
- mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaavat lait ja ammattieettiset periaatteet

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Mielenterveyspalvelujen laatusuositus

Holopainen Arja (2000) Psykiatrinen hoitotyö muutoksessa (soveltuvin osin)

1.2. Päihteet ja mielenterveys yhteiskunnallisena ilmiönä 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on osattava hyödyntää työssään mielenterveys- ja päihdetyön historiaa ja kehitystä laitoshoidosta avohoitopainotteiseksi
- Hänen on tiedettävä yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset mielenterveys- ja päihdetyöhön.
- Hänen on osattava toimia mielenterveys- ja päihdetyön monitasoisessa hoito- ja palvelujärjestelmässä
- Hänen on osattava varmistaa osaltaan hoito- ja palveluketjujen jatkuvuus
- Hänen on osattava hahmottaa ajankohtaisia kysymyksiä ja tulevaisuuden kehittämistarpeita lähihoitajan työssä.
- Hänen on osattava toimia monikulttuurisissa toimintaympäristöissä ja tiedostaen, miten eri kulttuureissa suhtaudutaan mielenterveyden ongelmiin ja päihteidenkäyttöön

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- hyödyntämään työssään mielenterveys- ja päihdetyön historiaa

- tiedostamaan yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset mielenterveys- ja päihdetyöhön
- toimimaan mielenterveys- ja päihdetyön monitasoisessa hoito- ja palvelujärjestelmässä
- varmistamaan hoito- ja palveluketjujen jatkuvuus
- hahmottamaan ajankohtaisia kysymyksiä ja tulevaisuuden kehittämistarpeita lähihoitajan työssä.
- toimimaan monikulttuurisissa toimintaympäristöissä

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- hyödyntää työssään mielenterveys- ja päihdetyön historiaa
- mieltää yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset mielenterveys- ja päihdetyöhön
- toimia mielenterveys- ja päihdetyön monitasoisessa hoito- ja palvelujärjestelmässä
- varmistaa osaltaan hoito- ja palveluketjujen jatkuvuus, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hahmottaa ajankohtaisia kysymyksiä ja tulevaisuuden kehittämistarpeita lähihoitajan työssä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- toimia monikulttuurisissa toimintaympäristöissä vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Sisältö:

- mielenterveys- ja päihdetyön historia
- yhteiskunnalliset muutokset ja palvelujen kehittyminen
- hoito- ja palvelujärjestelmä
- hoito- ja palveluketjujen jatkuvuus
- tulevaisuuden kehittämistarpeet
- kulttuuriset eroavuudet suhtautumisessa mielenterveyteen ja päihteisiin

Arviointi

- kirjallinen koe/ essee

Suoritettava kirjallisuus

Päihdehoitotyö 2008 kpl 4,5 ja 9 toim. Havio, Inkinen, Partanen

Opettajan osoittama muu materiaali

1.3. Ennakoiva ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava

- toteuttaa eri tasoilla ennakoivaa ja ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla
- turvata mielenterveys- ja päihdeasiakkaan elämänlaatua
- tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.
- hyödyntää laatuajattelua osana jokapäiväistä työtä
- noudattaa työssään kestävän kehityksen periaatteita.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- toteuttamaan eri tasoilla ennakoivaa ja ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä
- turvaamaan mielenterveys- ja päihdeasiakkaan elämänlaatua
- tekemään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa
- hyödyntämään laatuajattelua osana jokapäiväistä työtä
- noudattamaan työssään kestävän kehityksen periaatteita

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- toteuttaa eri tasoilla ennakoivaa ja ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- turvaamaan mielenterveys- ja päihdeasiakkaan elämänlaatua, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa
- hyödyntää laatuajattelua osana jokapäiväistä työtä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- noudattaa työssään kestävän kehityksen periaatteita, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Sisältö:

- ennakoiva ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla
- mielenterveys- ja päihdeasiakkaan elämänlaadun edistäminen
- moniammatillinen yhteistyö kolmannen sektorin kanssa
- laatuajattelu ja laatutyö
- kestävä kehitys

Arviointi

- kirjallinen koe
- pieni laatuhanke harjoitteluyksikössä sekä hankkeen raportointi

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

1.4. Työelämätietous 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on osattava jäsentää lähihoitajan työtä määrittelevät työehtosopimuksen oikeudet ja velvollisuudet
- Hänen on osattava laatia työhakemus ja työsopimus
- Opiskelija tuntee alan yritystoimintaa ja hänellä on yrittäjyyden perusvalmiudet
- Hän osaa toimia yrittäjämäisesti opiskeluissaan ja työssään

Hyvä taso (H3-H4)

- Opiskelijan tietää lähihoitajan työtä määrittelevät työehtosopimuksen oikeudet ja velvollisuudet
- Hän osaa laatia työhakemuksen ja työsopimuksen
- Opiskelija osaa tarvittaessa hakea lisätietoa yrittäjyydestä ja tähän liittyviin muihin kysymyksiin

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelija osaa (on osattava)

- jäsentää lähihoitajan työtä määrittelevät työehtosopimuksen oikeudet ja velvollisuudet
- laatia työhakemus ja työsopimus ohjauksen alaisena
- tarvittaessa hakea lisätietoa yrittäjyydestä tähän liittyviin muihin kysymyksiin

Sisältö:

- työsopimuslaki, YT –laki, tasa-arvo työelämässä
- työehtosopimus
- työhakemus
- työsopimus

- yrittäjyys mielenterveys- ja päihdetyössä (sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyden erityispiirteitä, sisäinen yrittäjyys, liikeidea, yrityksen perustoiminnot)

Arviointi

Arvioitavina tehtävinä työhakemuksen laatiminen ja CV sekä essee hoiva-alan yrittäjyydestä

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

2. MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEONGELMAISEN KOHTAAMINEN 4 ov

2.1. Hoitosuhde 1,5 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on kyettävä luomaan yhteistyösuhde mielenterveydeltään järkkyneen tai päihdeongelmaisen ihmisen kanssa.
- Hänen on osattava soveltaa tietoutta yhteistyöhön vaikuttavista tekijöistä ja
- Hänen on kyettävä kehittämään itseilmaisuaan.
- Hänen on vahvistettava omaa tavoitteellista ja prosessoivaa työskentelyään ja omattava ja osattava soveltaa tietoutta kasvua, kehitystä ja psyykkistä hyvinvointia edistävästä ja vaikeuttavista tekijöistä.
- Hänen on tunnettava minän puolustusmekanismit ja ahdistuksen hallintakeinot.
- Hänen on tuettava asiakkaan omia vahvuuksia ja sosiaalisten taitojen vahvistumista ja kyettävä kohtaamaan kriisissä oleva ihminen ja hänen perheensä sekä kyettävä tukemaan heitä.
- Hänen on osattava hyödyntää tietouttaan verkostotyön perusteista sekä osattava tehdä yhteistyötä moniammatillisen tiimin ja eri järjestöjen kanssa.
- Hänen on osattava hyödyntää työssään persoonallisuuden rakennetta ja toimintaa selittäviä teorioita ja ihmiskäsityksiä.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- luomaan yhteistyösuhde mielenterveydeltään järkkyneen ja päihdeongelmaisen ihmisen kanssa
- soveltaa tietoutta yhteistyöhön vaikuttavista tekijöistä
- kehittämään itseilmaisuaan
- tiedostamaan omaa tavoitteellista ja prosessoivaa työskentelyään
- omaksumaan tietoutta kasvua, kehitystä ja psyykkistä hyvinvointia edistävästä ja vaikeuttavista tekijöistä
- tunnistamaan minän puolustusmekanismit ja ahdistuksen hallintakeinot
- tukemaan asiakkaan omia vahvuuksia ja sosiaalisten taitojen vahvistumista
- kohtaamaan kriisissä oleva ihminen ja hänen perheensä ja tuettava heitä
- hyödyntää työskentelyssään tietoutta verkostotyön perusteista
- moniammatilliseen yhteistyöhön moniammatillisen työryhmän ja eri järjestöjen kanssa

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- luoda yhteistyösuhde mielenterveydeltään järkkyneen ja päihdeongelmaisen kanssa, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hyödyntää tietoutta yhteistyöhön vaikuttavista tekijöistä
- eritellä itseilmaisuuksiin vaikuttavia tekijöitä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- havainnoida omaa tavoitteellista ja prosessoivaa työskentelyään, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hyödyntää tietoutta kasvua, kehitystä ja psyykkistä hyvinvointia edistävästä ja vaikeuttavista tekijöistä
- minän puolustusmekanismeja ja ahdistuksen hallintakeinoja

- tukea asiakkaan omia vahvuuksia ja sosiaalisten taitojen vahvistumista, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- kohdata kriisissä oleva ihminen ja hänen perheensä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- verkostotyöskentelyn perusteet ohjauksen alaisena
- tehdä tuettuna yhteistyötä moniammatillisen työryhmän ja eri järjestöjen kanssa

Sisältö:

- hoitosuhde
- hoitosuhteessa vaikuttavat tekijät (empatia, transferenssi, vastatransferenssi, holding, distanssi, vastarinta, luottamus, kuunteleminen, täydentävät tunnereaktiot)
- kasvuun, kehitykseen ja psyykkiseen hyvinvointiin vaikuttavat tekijät
- psyykinen itsesääteily, puolustusmekanismit ja ahdistuksen hallintakeinot
- elämänhallinnan tukeminen
- kriisissä olevan ihmisen kohtaaminen
- yhteistyö verkostojen ja eri järjestöjen kanssa

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

2.2. Psykiatria 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on tiedettävä psyykkisistä häiriöistä ja niiden sosiaalisista, biologisista ja psyykkisistä taustatekijöistä
- Hänen on sovellettava tätä tietoutta hoito- ja kuntoutustyössä

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- tunnistamaan psyykkisiä häiriöitä ja niiden sosiaalisia, biologisia ja psyykkisiä taustatekijöitä
- soveltamaan tätä tietoutta hoito- ja kuntoutustyössä

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- tunnistaa psyykkisiä häiriöitä ja niiden sosiaalisia, biologisia ja psyykkisiä taustatekijöitä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hyödyntää tätä tietoutta hoito- ja kuntoutustyössä ohjauksen alaisena

Sisältö:

- aikuispsykiatria
- lastenpsykiatria
- nuorisopsykiatria

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

2.3. Lääkehoito 0,5 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava

- tavallisimmat mielenterveys- ja päihdetyössä käytettävät lääkkeet sekä niiden haitta- ja sivuvaikutukset.
- tarkkailla lääkkeiden vaikutuksia ja osattava
- tarkkailla lääkkeiden käyttöä ja tiedottaa havainnoistaan työryhmän jäsenille.
- ohjata ja motivoida asiakasta ja hänen omaisiaan lääkkeiden käytössä.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- tunnistamaan tavallisimmat mielenterveys- ja päihdetyössä käytettävät lääkkeet sekä niiden haitta- ja sivuvaikutukset
- tarkkailemaan lääkkeiden vaikutuksia
- tarkkailemaan lääkkeiden käyttöä ja tiedottamaan havainnoistaan työryhmän jäsenille
- ohjaamaan ja motivoimaan asiakasta ja hänen omaisiaan lääkkeiden käytössä

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- tunnistaa tavallisimmat mielenterveys- ja päihdetyössä käytettävät lääkkeet sekä niiden haitta- ja sivuvaikutukset
- tunnistaa lääkkeiden vaikutuksia, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- havainnoida lääkkeiden käyttöä ja tiedottaa havainnoistaan työryhmän jäsenille
- ohjata ja motivoida asiakasta ja hänen omaisiaan lääkkeiden käytössä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Sisältö:

- tavallisimmat mielenterveys- ja päihdetyössä käytettävät lääkkeet
- lääkkeiden käytön ja vaikutusten havainnointi ja tarkkailu
- asiakkaan ja omaisten ohjaus ja motivointi lääkkeiden käytössä

Arviointi

- kirjallinen koe
- *Nuorisoasteen opiskelijat suorittavat osan oppikurssista ammattiosaamisen näyttönä osana työtehtävänhallintaa sekä työn perustana olevan tiedon hallintaa*

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

2.4. Ruotsi 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava käyttää työssään ruotsinkieltä.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on osattava käyttää työssään ruotsinkieltä auttavasti

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava käyttää ruotsinkieltä työssään yleisen kielitutkinnon taitotasolla 2

Pohjatietoina kurssille on perusopintojen ruotsin kielen kurssi. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ruotsin kielen aseman Suomessa ja kykenee tarvittaessa työskentelemään kaksikielisillä paikkakunnilla. Opiskelijan tulee selviytyä jokapäiväisissä asiakastilanteissa yleiskielellä, mutta tarpeen vaatiessa myös alan ammattisanastoa käyttäen.

Työmuotoina oppikursilla on luokkahuonetyöskentely oppikirjaa hyödyntäen sanaston, kieliopin ja rakenteiden kertaamiseksi. Lisäksi asiakastilanteiden harjoittelua, joiden perusteella myös kurssin arviointi asteikolla T1 (tyydyttävä)-K5 (kiitettävä). Kurssin pääpaino on suullisella kielitaidolla.

Oppikirja: Huovinen, Ronkainen, Rönnerberg: Tillsammans, ruotsia hoitajille. Tammi.

3. YKSILÖLLINEN MIELENTERVEYSTYÖ 22 ov

(sisältää 10 ov työssäoppimista ja 2 ov opinnäytetyö/ portfolio)

3.1. Yksilöllinen ja suunnitelmallinen mielenterveystyö 4 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava

- hyödyntää erilaisia tiedonkeruun menetelmiä
- käyttää tietoja hoidon ja kuntoutuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida hoitoa ja palvelua yhdessä asiakkaan ja tämän läheisten kanssa.
- laatia, käyttää ja arvioida hoito- ja kuntoutussuunnitelmaa yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa.
- huomioida asiakkaan muuttuvat tarpeet
- Opiskelijan on tiedettävä keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot sekä niiden arviointimenetelmät ja sovellettava kuntouttavaa työtettä työssään.

Arviointi, hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- hyödyntämään erilaisia tiedonkeruun menetelmiä työskentelyssään
- käyttämään tietoja hoidon ja kuntoutuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa
- suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan hoitoa ja palvelua yhdessä asiakkaan ja tämän läheisten kanssa
- laatimaan, käyttämään ja arvioimaan hoito- ja kuntoutussuunnitelmaa yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa
- huomioimaan asiakkaan muuttuvat tarpeet
- tiedostamaan keskeisiä hoito- ja kuntoutusmuotoja sekä niiden arviointimenetelmiä
- soveltamaan kuntouttavaa työtettä työssään

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- tiedonkeruun menetelmiä
- hyödyntää tietoja hoidon ja kuntoutuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa ohjauksen alaisena
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida mielenterveyspotilaan hoitoprosessia yhdessä asiakkaan ja tämän läheisten kanssa, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hoito- ja kuntoutussuunnitelman laatimista, käyttämistä ja arviointia ohjaavat pääperiaatteet

- tunnistaa asiakkaan muuttuvat tarpeet, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hoito- ja kuntoutusmuotoja sekä niiden arviointimenetelmiä
- kuntouttava työote työssään

Sisältö:

- hoito- ja kuntoutusprosessi
- kirjallinen hoito- ja kuntoutussuunnitelma
- keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot

Arviointi

- kirjallinen koe
- opiskelija laatii kirjallisen hoito- ja kuntoutussuunnitelman harjoittelujaksojen aikana sekä syksyllä että keväällä. Suunnitelma vaikuttaa myös oppikurssin arvosanaan keväällä.
- *Nuorisoasteen opiskelijat suorittavat osan oppikurssista ammattiosaamisen näyttönä osana työprosessin hallintaa*

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

3.2. Sosiaalipalvelutyö 0,5 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava

- ohjata asiakasta ja tämän läheisiä heille kuuluvien etuuksien piiriin ja
- osattava ohjata asiakasta itsenäistä suoriutumista edistävien apuvälineiden hankinnassa ja käytössä yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa.
- ohjata ja neuvoa asiakasta tarvittavien muutosten ja parannusten aikaansaamiseksi.

Arviointi, hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- ohjaamaan asiakasta ja tämän läheisiä heille kuuluvien etuuksien piiriin
- ohjaamaan asiakasta itsenäistä suoriutumista edistävien apuvälineiden hankinnassa ja käytössä yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa
- ohjaamaan ja neuvomaan asiakasta tarvittavien muutosten ja parannusten aikaansaamiseksi

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- ohjata asiakasta ja tämän läheisiä heille kuuluvien etuuksien piiriin, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- ohjata asiakasta itsenäistä suoriutumista edistävien apuvälineiden hankinnassa ja käytössä yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa
- ohjata ja neuvoa asiakasta tarvittavien muutosten ja parannusten aikaansaamiseksi, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Sisältö:

- mielenterveys- ja päihdeasiakkaille kuuluvat etuudet
- vammaispalvelulaki
- omaishoidon tuki
- vammaistuki, eläkkeensaajan hoitotuki
- laki potilaan asemasta ja oikeuksista
- lastensuojelulaki
- kuntoutusrahalaki

- Eu-ajokorttidirektiivi
- otteita alkoholilaista
- otteita huumausainelaista

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Aihealueen lainsäädäntö ja sosiaalietuudet soveltuvin osin

3.3. Toimintakykyisyyden ylläpitäminen 3 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

Opiskelijan on osattava

- arvioida asiakaslähtöisesti ulkopuolisen avun, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta sekä
- osattava arvioida asiakaslähtöisesti toimintakykyisyyttä ja päivittäistä selviytymistä.
- ohjata ja neuvoa asiakasta kodinhoidossa.
- motivoida, ohjata, neuvoa ja toimia yhdessä asiakkaan kanssa ravitsemuksen, liikunnan ja hygienian ylläpitämisessä sekä perustella niiden positiivisia vaikutuksia suorituskykyyn, mielialaan ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen.
- Hänen on tiedettävä luovan toiminnan merkitys
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida virikkeellistä toimintaa
- käyttää luovia menetelmiä ja rohkaistava ja ohjattava asiakasta osallistumaan harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintoihin.
- ohjata kokouksia sekä suunnittelu-, keskustelu- ja toiminnallisia ryhmiä
- käyttää musiikkia terapeuttisesti ja hänellä on oltava valmiuksia käyttää ja kehittää kuvallisen ilmaisun ja käden taitojen eri lajeja.

Arviointi, hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- arvioimaan asiakaslähtöisesti ulkopuolisen avun, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta
- arvioimaan asiakaslähtöisesti toimintakykyisyyttä ja päivittäistä selviytymistä
- ohjaamaan ja neuvomaan asiakasta kotihoidossa
- motivoimaan, ohjaamaan, neuvomaan sekä toimimaan yhdessä asiakkaan kanssa ravitsemuksen, liikunnan ja hygienian ylläpitämisessä sekä perustelevaan niiden positiivisia vaikutuksia suorituskykyyn, mielialaan ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen
- tiedostamaan luovan toiminnan merkitys ja suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan virikkeellistä toimintaa
- käyttämään luovia menetelmiä ja rohkaisemaan ja ohjaamaan asiakasta osallistumaan harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintoihin
- ohjaamaan kokouksia sekä suunnittelu-, keskustelu- ja toiminnallisia ryhmiä
- käyttämään musiikkia terapeuttisesti ja omaamaan valmiuksia käyttää ja kehittää kuvalliseen ilmaisuun ja käden taitoihin liittyviä taitoja

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- arvioida asiakaslähtöisesti ulkopuolisen avun, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- arvioida asiakaslähtöisesti potilaan toimintakykyisyyttä ja päivittäistä selviytymistä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

- ohjata ja neuvoa potilasta kotihoidossa
- motivoida, ohjata, neuvoa sekä toimia yhdessä asiakkaan kanssa ravitsemukseen, liikuntaan ja hygieniaan liittyvissä kysymyksissä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- toimia asiakkaan hyväksi hyödyntäen luovia työmenetelmiä ja virikkeellistä toimintaa
- ohjata erilaisia kokouksia ja muita ryhmiä sekä käyttää musiikkia ja kuvallista ilmaisua työssään

Sisältö:

- toimintakykyisyyden ja avun tarpeen arviointi
- toimintakykyisyyden ja päivittäisen selviytymisen seuranta, motivointi, ohjaus ja neuvonta
- terapeutitiset ryhmät ja luovat toiminnot

Arviointi

- kirjallinen koe
- Yhteen toiminnalliseen ja luovaan ryhmähoitoon tutustuminen ja siitä alustaminen tunnilla
- *Nuorisoasteen opiskelijat suorittavat osan oppikurssista ammattiosaamisen näyttönä osana työprosessin hallintaa*

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

3.4. Yhteisöllinen hoitotyö 1 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on osattava arvioida asuin- ja elinympäristön vaikutuksia asiakkaan/potilaan toimintakykyyn ja elämänlaatuun.
- Hänen on osattava suunnitella ja edistää elinympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta asiakaslähtöisesti.
- Opiskelijan on tunnettava yhteisöhoitoon periaatteet ja toimittava työyhteisössä niiden mukaisesti.
- Hänen on osattava ehkäistä syrjäytymistä ja omattava valmiuksia vaikuttaa yhteiskunnan tasolla mielen-terveys- ja päihdetyön asiakkaiden elinolojen ja elämisen laadun kohentamiseksi.

Arviointi, hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- arvioimaan asuin- ja elinympäristön vaikutuksia asiakkaan/potilaan toimintakykyyn ja elämänlaatuun
- suunnittelemaan ja edistämään elinympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta asiakaslähtöisesti
- tunnistamaan yhteisöhoitoon periaatteet ja toimimaan työyhteisössä niiden mukaisesti
- ehkäisemään syrjäytymistä ja kyettävä vaikuttamaan yhteiskunnallisella tasolla
- mielen-terveys- ja päihdetyön asiakkaan elinolojen ja elämisen laadun kohentamiseksi

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- arvioida asuin- ja elinympäristön vaikutuksia asiakkaan/potilaan toimintakykyyn ja elämänlaatuun, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- suunnitella ja edistää elinympäristön viihtyvyyttä ja turvallisuutta, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- yhteisöhoitoon periaatteet ja toimia niiden mukaisesti
- ehkäistä syrjäytymistä yhteiskunnallisella tasolla, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Sisältö:

- asuin- ja elinympäristön vaikutukset elämänlaatuun
- yhteisöllinen ajattelu ja sitä korostavat toimintatavat
- terapeutitinen yhteisö

Arviointi

- kirjallinen koe
- *Nuorisoasteen opiskelijat suorittavat oppikurssin ammattiosaamisen näyttönä osana työn perustana olevan tiedon hallintaa.*

Suoritettava kirjallisuus

Isohanni Matti (1986) Työ ja hoitoyhteisö (soveltuvien osin)

Opettajan osoittama muu materiaali

3.5. Työnohjaus, työsuojelu ja ammatillinen kasvu 1,5 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on tunnettava oma ammatillinen osaamisensa ja luotettava omiin kykyihinsä ja taitoihinsa mielenterveys- ja päihdetyön osaajana sekä
- osattava tunnistaa omia ammatillisia ja persoonallisuuden kasvun kehittämistarpeitaan.
- Hänen on osattava hyödyntää työnohjausta ja konsultaatiota.
- Hänen on omattava valmiudet käsitellä auttamis- ja hoitotyössä omia tunteitaan.
- Hänen on osattava torjua mielenterveys- ja päihdetyön terveysvaaroja ja -haittoja (fyysiset, psyykkiset, sosiaaliset, fysikaaliset, kemialliset ja biologiset ympäristötekijät) ja
- kyettävä jatkuvaan itsenäiseen tiedonhankintaan ja
- hänellä on oltava elinikäisen oppimisen taidot ja halukkuus itsensä jatkuvaan kehittämiseen sekä reflektoitava itseään hoitajana ja ohjaajana.
- Hänen on osattava organisoida työtä ja toteuttaa vaihtoehtoisia työmuotoja

Arviointi, hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- hahmottamaan oma ammatillinen osaamisensa ja luotettava omiin kykyihinsä ja taitoihinsa mielenterveys- ja päihdetyön osaajana
- tunnistamaan omia ammatillisen ja persoonallisuuden kasvun tarpeitaan
- hyödyntämään työnohjausta ja konsultaatiota
- hahmottamaan omien tunteiden merkitys auttamis- ja hoitotyössä
- torjumaan mielenterveys- ja päihdetyön terveysvaaroja ja – haittoja
- mieltämään jatkuvan tiedonhankinnan merkitys työskentelyssään sekä tiedostettava elinikäisen oppimisen merkitys omalla kohdallaan sekä kyettävä hahmottamaan jatkuva itsensä kehittämisen tarve
- tarkastelemaan itseään hoitajana ja ohjaajana
- organisoimaan työtä ja toteuttamaan erilaisia työmuotoja

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- hahmottaa oma ammatillinen osaamisensa ja luotettava omiin kykyihinsä ja taitoihinsa mielenterveys- ja päihdetyön osaajana
- tunnistaa omia ammatillisen ja persoonallisuuden kasvun tarpeita
- hyödyntää työnohjausta ja konsultaatiota
- hahmottaa omien tunteiden merkitys auttamis- ja hoitotyössä
- torjua mielenterveys- ja päihdetyön terveysvaaroja ja – haittoja, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- mieltää jatkuvan tiedonhankinnan merkitys työskentelyssään sekä tiedostettava elinikäisen oppimisen merkitys omalla kohdallaan sekä kyettävä hahmottamaan jatkuva itsensä kehittämisen tarve
- tarkastella itseään hoitajana ja ohjaajana
- organisoida työtä ja toteuttaa erilaisia työmuotoja, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Keskeinen sisältö:

- kasvu hoitajuuteen
- työnohjaus ja konsultaatio
- oma jaksaminen
- mielenterveys- ja päihdetyön terveysvaarat ja -haitat
- elinikäinen oppiminen

Arviointi

- kirjallinen essee aiheesta; Ammatillinen kasvuni lähihoitajaksi.
- kirjallinen tehtävä työssäoppimisjaksolla: Työssäoppimispaikan työsuojelulliset haasteet
- *Nuorisoasteen opiskelijat suorittavat osan oppikurssia ammattiosaamisen näyttönä osana työturvallisuuden hallintaa.*

Suoritettava kirjallisuus

Opettajan osoittama materiaali

3.6. Opinnäytetyö 2 ov

Tavoitteet

Kiitettävä (K5)

Opiskelija

- osaa suunnitella ja laatia opinnäytetyön, jonka aihe on keskeinen lähihoitajan työn kannalta
- osaa hankkia itsenäisesti tietoa opinnäytetyötänsä varten
- osaa hakea tarkoituksenmukaisesti ohjausta opinnäytetyölleen
- osaa esitellä opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti ja esitys on omin sanoin esitettynä osoittaen aiheen vahvaa hallintaa ja asiantuntemusta
- osaa toimia opiskelijatovereiden opponenttina toimien asiallisesti ja rakentavasti
- osaa arvioida realistisesti ja perustellen oman työnsä onnistumista
- osaa rakentavasti ja asiallisesti arvioida opiskelijatovereiden opinnäytetöitä

Hyvä (H3-H4)

- osaa suunnitella ja toteuttaa opinnäytetyön, jonka aihe liittyy lähihoitajan koulutustavoitteisiin, työhön/ammattiin
- osaa hankkia ohjauksen alaisena tietoa opinnäytetyötänsä varten
- osaa suunnitella ja laatia opinnäytetyön, jonka aihe on keskeinen lähihoitajan työn kannalta
- osallistuu sovittuihin ohjaustilanteisiin
- osaa esitellä opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti ja esityksessä tulevat esille aiheeseen liittyvät olennaiset asiat
- osaa toimia opiskelijatovereiden opponenttina ja kykenee asialliseen arviointiin
- osaa arvioida oman työnsä onnistumista
- osaa arvioida opiskelijatovereiden opinnäytetöitä ja osallistuu yhteiskeskusteluun

Tyydyttävä (T1-T2)

- osaa suunnitella ja laatia opinnäytetyön, mutta aiheen merkitys lähihoitajan työn/ammatin kannalta on vähäinen
- osaa hankkia ohjauksen alaisena tietoa opinnäytetyötänsä varten, mutta lähdemateriaali on niukka
- tarvitsee ohjausta ryhmänsä yhteistyön kehittämiseen
- osallistuu ohjaukseen, mutta ei ole mukana kaikissa sovituissa ohjaustilanteissa
- osaa esitellä opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti, mutta esitys osoittaa aiheen pinnallista hallintaa

- osaa toimia opiskelijatovereiden opponenttina, mutta tarvitsee ohjausta pyrkiessään asialliseen arviointiin
- opiskelijan oman työn arviointi on pinnallista ja niukkaa ja tarvitsee siitä ohjausta
- opiskelijatovereiden opinnäytetöiden arviointi on pinnallista ja niukkaa eikä osallistu yhteiskeskusteluun

I kurssi syksyllä

Sisältö

- opinnäytetyön vaiheet
- opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite
- aineistonkeruu
- opinnäytetyön arviointikriteerit
- oman opinnäytetyön aiheen ja suunnitelman työstäminen

Arviointi

- lähihoitajan tekemän opinnäytetyön analysointi- ja arviointitehtävä pareittain
- oman opinnäytetyön kirjallisen suunnitelman esittäminen

II kurssi 1½ ov keväällä

Sisältö:

- oman opinnäytetyön tekeminen pareittain tai pienryhmässä
- oman opinnäytetyön ohjaukseen osallistuminen sovittuina aikoina
- opiskelijatovereiden opinnäytetyön opponointi

Arviointi:

- oman opinnäytetyön kirjallisen raportin esittäminen suullisesti
- 100 % osallistuminen seminaareihin
- yhden opinnäytetyön arviointi ja opponointi

Portfolio 2 ov

Tavoitteet

Kiitettävä (K5)

Opiskelija

- laatii portfolion, jossa hän monipuolisesti ja perustellen osoittaa oman oppimisprosessinsa koko koulutuksen ajalta. Lisäksi opiskelija hyödyntää portfoliota henkilökohtaisen analysoinnin välineenä.
- esiin portfolionsa avulla, miten hän on tehnyt valintoja, oivaltanut asioita, kehittynyt ammatillisesti ja asettanut itsellensä päämääriä.
- esittelee portfolionsa avulla omat taitonsa, osaamisensa sekä kehittymisen alueet ulkopuoliselle
- tuo esiin sellaisia ominaisuuksia, joita todistukset eivät esittele.

Hyvä (H3-H4)

Opiskelija

- laatii portfolion, jossa hän monipuolisesti osoittaa oman oppimisprosessinsa koko koulutuksen ajalta. Lisäksi opiskelija osin hyödyntää portfoliota henkilökohtaisen analysoinnin välineenä.
- tuo osittain esiin portfolionsa avulla, miten hän on tehnyt valintoja, oivaltanut asioita, kehittynyt ammatillisesti ja asettanut itsellensä päämääriä.
- esittelee portfolionsa avulla omat taitonsa ja osaamisensa ulkopuoliselle.
- tuo esiin sellaisia ominaisuuksia, joita todistukset eivät esittele.

Tyydyttävä (T1-T2)

Opiskelija

- laatii portfolion, jossa hän osoittaa oman oppimisprosessinsa koko koulutuksen ajalta.
- tuo osittain esiin portfolionsa avulla, miten hän on kehittynyt ammatillisesti.
- esittelee portfolionsa avulla oman osaamisensa ulkopuoliselle
- tuo esiin sellaisia ominaisuuksia, joita todistukset eivät esittele.

Sisältö

I kurssi, syksy

- portfoliotyö, näyteportfolio ja perusportfolio
- oppimisen laadullinen arviointi
- portfoliotyön tarkoitus ja tavoite
- portfolion muoto oman portfoliotyön aloittaminen, aineistonkeruu

II kurssi, kevät

- ohjaustapaamiset sovittuina aikoina
- oman portfolion laatiminen ja esittäminen
- portfolioiden analysointi- ja arviointi pareittain

Arviointi

- arviointikriteereistä päätetään yhdessä kurssin aikana
- portfolioseminaariin osallistuminen ja toisten tekemien portfolioiden opponointi sovitulla tavalla
- oman portfolion itsearviointi

Kirjallisuus:

Härkönen, P. 1999. Portfoliokäsikirja. Ammattikorkeakoulukouluopiskelijoiden ammatillinen kasvu

3.7. Työssäoppiminen 10 ov

4. YKSILÖLLINEN PÄIHDETYÖ 10 ov (sisältää 6 ov työssäoppimista)

4.1. Yksilöllinen päihdetyö 3 ov

Tavoitteet

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on osattava soveltaa työssään tietoutta päihteiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä.
- Hänen on osattava arvioida omia asenteitaan ja suhtautumistaan päihteiden käyttäjään.
- Hänen on tunnettava riippuvuuden merkitys eri elämänvaiheissa ja riippuvuusongelmien luonne sekä osattava soveltaa tietoutta yksilöllisesti.
- Hänen on tunnettava päihteet ja niiden vaikutukset ja sovellettava tietoutta työssään ja
- Hänen on osattava hyödyntää tietoa päihteiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista ikäkausittain.
- Hänen on kyettävä kohtaamaan ja tukemaan yhteistyösuhteessa päihteiden käyttäjää ja osattava arvioida ongelman vakavuus ja avuntarve ja ohjata asiakasta hakemaan apua ja hoitoa.
- Hänen on osattava keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot
- Hänen on osattava osallistua hoitotyön periaatteiden mukaisesti hoitoprosessiin ja kuntoutukseen.
- Hänen on osattava tukea päihteiden käyttäjän läheistä.

- Hänen on omattava valmiudet aggressiivisesti käyttäytyvän asiakkaan kohtaamiseen ja hallittava väkivaltatilanteet.
- Hänen on osattava hyödyntää työnohjausta ja konsultaatiota ja tunnistettava omia valmiuksiaan, vahvuuksiaan ja rajojaan päihdetyössä.

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- soveltamaan työssään tietoutta päihteiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä
- arvioimaan omia asenteitaan ja suhtautumistaan päihteiden käyttäjään
- tunnistamaan riippuvuuden merkitys eri elämänvaiheissa ja riippuvuusongelmien luonne sekä osattava soveltaa tietoutta yksilöllisesti
- tunnistamaan päihteet ja niiden käytön vaikutukset ja sovellettava tietoutta työssään
- hyödyntämään tietoa päihteiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista ikäkausittain
- kohtaamaan ja tukemaan yhteistyösuhteessa päihteiden käyttäjää
- arvioimaan ongelman vakavuus ja avuntarve ja ohjata asiakasta hakemaan apua ja hoitoa
- tunnistamaan keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot ja osattava osallistua hoitotyön periaatteiden mukaisesti hoitoprosessiin ja kuntoutukseen
- tukemaan päihteiden käyttäjän läheistä
- omaamaan valmiudet aggressiivisesti käyttäytyvän asiakkaan kohtaamiseen
- hallitsemaan väkivaltatilanteet
- hyödyntämään työnohjausta ja konsultaatiota
- tunnistamaan omia valmiuksiaan, vahvuuksiaan ja rajojaan päihdetyössä

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- soveltaa työssään tietoutta päihteiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- arvioida omia asenteitaan ja suhtautumistaan päihteiden käyttäjään
- tunnistaa riippuvuuden merkitys eri elämänvaiheissa ja riippuvuusongelmien luonne sekä osattava soveltaa tietoutta yksilöllisesti, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- tunnistaa päihteet ja niiden vaikutukset ja sovellettava tietoutta työssään
- hyödyntää tietoa päihteiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista ikäkausittain, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- kohdata ja tukea yhteistyösuhteessa päihteiden käyttäjää, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- arvioida ongelman vakavuus ja avuntarve ja ohjata asiakasta hakemaan apua ja hoitoa
- keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot ja osattava osallistua hoitotyön periaatteiden mukaisesti hoitoprosessiin ja kuntoutukseen, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- tukea päihteiden käyttäjän läheistä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- valmistautua aggressiivisesti käyttäytyvän asiakkaan kohtaamiseen
- ennakoida väkivaltatilanteita
- hyödyntää työnohjausta ja konsultaatiota
- tunnistaa omia valmiuksiaan, vahvuuksiaan ja rajojaan päihdetyössä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Keskeinen sisältö:

- päihteiden käytön yksilölliset, yhteisölliset, kulttuuriset ja alakulttuuriset tekijät
- asenteet ja ammattieettiset periaatteet päihdehoitotyössä
- myönteinen ja kielteinen riippuvuus
- päihteet ja niiden käyttö ja vaikutukset ikäkausittain
- päihdeongelman arviointi
- hoito- ja kuntoutusmuodot
- hoito- ja kuntoutusprosessi

- päihteiden käyttäjän läheisten tukeminen
- aggressiivisen asiakkaan kohtaaminen ja väkivaltatilanteiden hallinta
- ammatillinen kasvu päihdehoitotyössä

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Inkinen, Partanen, Sutinen (2000) Päihdetyö

Saarelainen Ritva, Stengård Eija, Vuori-Kemilä Anne (2003) Mielenterveys ja päihdetyö (soveltuvin osin)

4.2. Huumeiden käytön erityiskysymykset 1 ov

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt,

Kiitettävä taso (K5)

- Opiskelijan on tunnettava huumeiden käytön erityiskysymykset ja
- Hänen on osattava soveltaa työssään tietoutta huumeiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä
- Hänen on osattava hyödyntää tietoa huumeiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista .

Hyvä taso (H3-H4)

Opiskelijan on kyettävä

- tunnistamaan huumeiden käytön erityiskysymykset
- soveltamaan työssään tietoutta huumeiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä
- hyödyntämään tietoa huumeiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista

Tyydyttävä taso (T1-T2)

Opiskelijan on osattava

- tunnistaa huumeiden käytön erityiskysymyksiä
- soveltaa työssään tietoutta huumeiden käytön yksilöllisistä, yhteisöllisistä, kulttuurisista ja alakulttuurisista tekijöistä, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta
- hyödyntää tietoa huumeiden käytön erityispiirteistä ja vaaroista, vaikka tarvitsee ajoittain ohjausta

Keskeinen sisältö:

- huumeiden käytön laittomuus
- elämäntapavaarat
- terveysriskit
- keskeiset hoito- ja kuntoutusmuodot

Arviointi

- kirjallinen koe

Suoritettava kirjallisuus

Inkinen, Partanen, Sutinen (2000) Päihdetyö

4.3. Työssäoppiminen 6 ov